

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptiste Mantuani Bucolica// seu Adulescentia in decem
aeglogas diuisa//**

Baptista <Mantuanus>

Hagnoiae, 1517

VD16 S 7197

De Divino Avxilio

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004847-4

DE VITA BEATA

ne premio donare consuevit. Tanta sunt premia quæ uirginitati debentur ut si pro eis acquirendis quisquam nostrum sub Æne specu ardentissimo Nestoris annos & ætatem Sibyllæ duplicatam uixisset, nondum tantillam partem meruisset. Quoniam precio sedes immortalis, omnis expers mœroris & tristitiæ omni plena iucunditate, omni priuata caligine, omni repleta lumine comparari potest. In qua iam factus immortalis fabricator mundi huius qui quadam mirabili prouidentia gubernatur posses assiduo contemplari. Sed foret fatius nihil quàm pauca de cœlestibus loqui, quorum minimam portiuiculam Paulus agnoscens uociferabat. Quis separauit nos a charitate dei? gladius an fames? an omnia quæ possunt excogitari tormenta? O Paule quid si perfecte in regreque cognouisses pro quibus crucem Petrus, uolentam pellis detractio nem Bartholomæus, lapidum sæuissimos ictus Stephanus & alii innumerabiles perpeSSI sunt? portaturi etiam pro patria cœlesti maiora & grauiora, si potuissent. Tanta sunt igitur uirginitatis premia futura, quanta ex prædictis comprehendere potuisti, sed quid inquam comprehendere potuisti quum nostra cognitio tanti non sit ut ad contemplandum minimum quid illorum se possit erigere? Audi quæso quanta sint ea quæ nec ipsi qui uiderunt exprimere possunt. Aurelius Augustinus in se totus contractus forte semel cogitabat, quænam essent cœlestia gaudia, ut posset mandare literis, & prodesse uenturæ posteritati, & dum arctius mentis neruos collegisset in unum, ecce repente fugatis tenebris (erat enim tunc mediæ noctis conticinium) mirabile lumen emicuit. Mirantique Augustino & quærenti quis nam esset, se Hieronymum esse respondit, qui paulo ante corporis ergastulo solutus ad patriam migrauerat, & hæc uerba adiecit. Ante Augustine totum pelagus paruo uasculo concludes, ante orbem terrarum pugillo comprehendes, quam possis cœlestium gaudiorum minimum quid inuestigare, nisi ut ego nunc, sic & tu olim periculum feceris & mox ex oculis euauit. Et ut etiam de paganis mentionem faciam, nonne quæ plurimi eorum ut immortales fierent sponte sibi manus intulerunt? Nonne Zeno, Cleantes, Chrysippus, & Cato se propriis manibus necauerunt, ut in cœlum migrarent? Præterea nonne Empedocles in ardentissimum æne specum intempesta nocte se proiecit, ut citius transiret ad superos? Quia si tanta erat in illis beatæ uitæ cupiditas ut nec uitæ suæ parcerent quanto magis nos ipsi ut eam assequamur breues quasdam delectationes effugiamus? & corpora nostra studiis asperioribus consuefaciemus, ut possimus omne certamen sustinere uiriliter.

DE DIVINO AUXILIO

¶ His habitis, poterimus integram seruare integritatem si tantum res una superaddita fuerit, hoc est diuinum auxilium, neque enim quicquam nisi deo propicio recte fieri potest, quod ipse dum adhuc in terris uitam ageret, testatus est his uerbis. Sine me nihil facere potestis. Quoniam rerum deo tribuendus est honor, sed hoc auxilium facillime consequetur, qui cætera quæ prædixi firmo proposito retinuerit. Nec mos iste diuini auxilii inuocandi

F. BAPTISTA MANTVANVS

apud nos solum obseruatur, sed etiam ueteres græcorum latinorumq; poetæ tenuerunt, unde semper in librorum exordiis numinis alicuius fauorem implorant, quo cetera possint commodius adimplere. Orandus est itaq; deus ut nobis sit auxilio, qd facile impetrabimus, si orōni nostræ conditiones duas addiderimus, ieiunium scilicet & elemosynas, & hæc duo cum humilitate conuerimus. ADRI. Est ne (ut aiunt) tam robuste uirtutis humilitas? GI. Nemo est qui nesciat dæmonis superbiam nostra humilitate superari. Meminerunt sacræ literæ, qd dum Macharius apud paludem quandam solus obambularet humani generis inimicum curua falce armatū a longe uenientem prospexit & cum falce sibi minitantē, quum iam accessisset ut propius aspiceret, nec tamen obesse potuisset, cur hoc acciderit interrogauit. Cui ille furibundus, sola inquit humilitas in te est homuncule, q̄ te hodie fato subtraxit sed caue sis non impune feres. Vides ne quo pacto uicerit dæmonis superbiam? Item memoriæ proditum est, qd dum Antonius solitudinis incola supra se mente raptus esset orbem terrarum connexis inuicē intrichatisq; laqueis plenum uidit, qua de re dolens humanam miserā, ut sui moris erat, grauiter ingemiscens, tractis ex imo pectore suspiriis. Heu heu inquit pater omnipotēs, quis tot laqueos euadere poterit? Et ecce uox ab incerto autore prolata, non tamen humana, sic semel intonuit, humilitas, nec amplius quam semel audita est, ac si manifeste significaret solam humilitatem posse huius mundi laqueos & insidias effugere. Quæ cum ita sit, studebimus dei familiares fieri. Sed de castitate disputasse iam satis uideor, reliquum est ut ad contemptum mundi stilum conuertamus, qd egdē breuiter expediam, qm̄ iacto iam castitatis fundamento quasi sua sponte mundi contemptus consequitur. Mundi contemptū, si memini supra commemorari, non solum esse utilem ad acquirendam quæ a nobis quæritur iusticiam, sed etiā necessarium, ita ut sine eo nihil fieri possit late probauimus, Nunc quō posset inueniri succincte dicendum est, Eum igitur obtinebimus si tria diligenter nobis intellecta fuerint, scilicet instabilitas, infatigabilitas & sollicitudo.

DE INSTABILITATE DIVITIARVM

De diuitiarum instabilitate multa dicere uelle superuacaneum uideretur, quum nō modo antiquis & ueteribus, sed etiam quotidianis & domesticis exemplis abundemus. Nemo est qui nesciat uulgatam illam sententiam. Fortuna nil cuiq; donat, sed mutuo dat ut possit idem cum libuerit iterum auferre, sed nos dementes, quū diu possidemus quod fuerit nobis mutuo datum in proprium usum cōuertimus, nobisq; usurpamus, quod ubi fortuna animaduertit, grauius ferens quod dederat adimit, aliisq; largitur, & quanto nobis indulgentior fuerit, tātō molestior efficitur. Fortunam enim dicebant ueteres cuncta gubernare, & eius nutu cuncta disponi, & ideo pingentes eam simulachro eius regimen attribuebant copiamq; adiungebant, quoniam ipsa esse putabatur quæ fruges omnes parturiret, & ut ipis uidebatur distribuebat. Sed nos fortunam nesciētes, quicquid fieri uidemus ab immortali deo fieri putemus, Sed ut dicimus non permanent hæc bona quæ subito affluunt & subito dilabuntur